

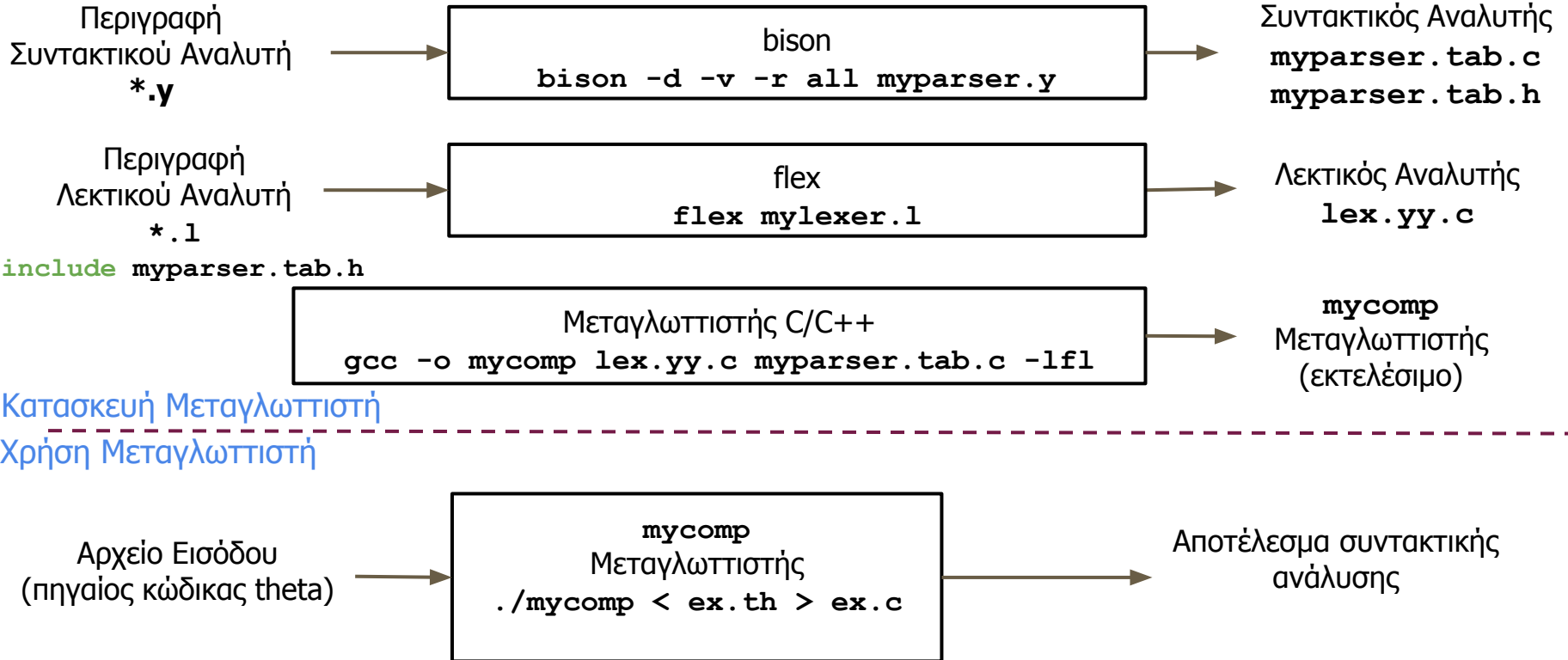
Θεωρία Υπολογισμού

— Το Εργαλείο BISON —

Το Εργαλείο BISON

- Εργαλείο για την ανάλυση (parsing) γλωσσών περιγεγραμμένων από γραμματικές χωρίς συμφραζόμενα (context-free grammars)
- Αυτοματοποιημένη **παραγωγή** Συντακτικών Αναλυτών (parser generator)
 - Βελτιστοποιημένος για LR(1) γραμματικές
 - Υποστηρίζει και την ανάλυση πιο γενικών γραμματικών μέσω GLR (Generalized LR)
- Απόγονος του Unix εργαλείου yacc (yet another compiler compiler)
- Συμβατό με το εργαλείο flex για Λεκτική Ανάλυση
- Ευκολία χρήσης, υψηλή απόδοση, ευελιξία και εκφραστικότητα
- Τρέχουσα έκδοση 3.0.4 (<https://www.gnu.org/software/bison>)

Λειτουργία BISON

Μορφή Αρχείου Εισόδου bison

Κάθε αρχείο bison αποτελείται από τέσσερις ενότητες χωρισμένες μεταξύ τους από κατάλληλους διαχωριστές:

`%{`

Prologue

`%}`

Bison declarations

`%%`

Grammar rules

`%%`

Epilogue

Σε οποιαδήποτε ενότητα μπορεί να εμφανίζονται σχόλια ανάμεσα σε `/*` και `*/` ή σχόλια γραμμής `//`

Ενότητα Προλόγου (Prologue)

- Περικλείεται σε `%{` και `%}`
- Περιέχει:
 - Ορισμούς μακροεντολών (macro definitions)
 - Δηλώσεις (declarations) συναρτήσεων και μεταβλητών οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν στις υπόλοιπες ενότητες
 - Οδηγίες `#include`
- Τα περιεχόμενα μεταφέρονται αυτολεξεί στην αρχή του παραγόμενου αρχείου κώδικα

Ενότητα Προλόγου - Παράδειγμα

```
%{  
    #include <stdio.h>  
    #include <math.h>  
    int line_num = 1;  
}%
```

Ενότητα Δηλώσεων (declarations)

- Περιέχει τις δηλώσεις των **συμβόλων** που θα χρησιμοποιηθούν για το σχηματισμό των γραμματικών κανόνων και τους τύπους των σημασιολογικών τους τιμών
 - Πρέπει να δηλωθούν όλα τα **τερματικά σύμβολα** (*token type names*)
`%token KW_INTEGER`
`%token KW_REAL`
`%token KW_MOD`
 - Δεν χρειάζεται να δηλωθούν τα τερματικά σύμβολα ενός χαρακτήρα (single-character literal tokens) όπως `'+'` και `'*'`

Ενότητα Δηλώσεων (2)

- Τα **μη-τερματικά σύμβολα** πρέπει να δηλωθούν μόνο εάν θέλουμε να δηλώσουμε τον τύπο της σημασιολογικής τους τιμής
- Ο πρώτος γραμματικός κανόνας θεωρείται ότι ορίζει το αρχικό σύμβολο
 - Μπορεί να αλλάξει με τη ρητή δήλωση του **αρχικού συμβόλου**

```
%start program
```

- Δηλώσεις προσηταιριστικότητας και προτεραιότητας

```
%left '-' '+'
```

```
%left '*' '/' TK_MOD
```


Ενότητα Γραμματικών Κανόνων

- Περιέχει έναν ή περισσότερους *γραμματικούς κανόνες (grammar rules)*
- Πρέπει να υπάρχει ένας τουλάχιστον γραμματικός κανόνας
- Το πρώτο `%%` δεν μπορεί ποτέ να παραλειφθεί ακόμα και εάν είναι το πρώτο στοιχείο του αρχείου bison

Ενότητα Επιλόγου (Epilogue)

- Προαιρετική ενότητα
- Περιέχει βοηθητικό κώδικα C/C++
- Μεταφέρεται αυτολεξεί στο παραγόμενο αρχείο και ενσωματώνεται ως έχει
- Ορισμός (definition) βοηθητικών συναρτήσεων οι οποίες καλούνται από τις ενέργειες των κανόνων
- Περιέχει τη `main` για αυτόνομο Συντακτικό Αναλυτή

Ενότητα Επιλόγου (2)

- Παράδειγμα

```
%%
```

```
int main() {  
    if ( yyparse() == 0 )  
        printf("Accepted!\n");  
    else  
        printf("Rejected!\n");  
}
```

Σύμβολα, Τερματικά και Μη-Τερματικά

- Τα **σύμβολα** (symbols) διαχωρίζονται σε:
 - **τερματικά σύμβολα** (terminal symbols also known as *token types*)
 - **μη-τερματικά** (nonterminals or groupings)
- Τα ονόματα των συμβόλων μπορεί να περιέχουν γράμματα, χαρακτήρες υπογράμμισης, τελείες, αριθμούς και παύλες

Τερματικά Σύμβολα (1/5)

- Ένα **τερματικό σύμβολο** αναπαριστά μια κλάση/κατηγορία συντακτικά ισοδύναμων λεκτικών μονάδων (tokens)
- Χρησιμοποιείται για την περιγραφή των γραμματικών κανόνων
- Δεν μπορεί να αναλυθεί περισσότερο σε άλλα σύμβολα
- Ένα σύμβολο αναπαρίσταται εσωτερικά στον bison με έναν αριθμητικό κωδικό
- Η συνάρτηση `yyllex()` επιστρέφει τον κωδικό ως ένδειξη της λεκτικής μονάδας που διάβασε στην είσοδο

Τερματικά Σύμβολα (2/5)

- Τρόποι γραφής των τερματικών συμβόλων:
 - Ονοματισμένου τύπου (*named token type*): Δηλώνεται ως (από σύμβαση χρησιμοποιούμε κεφαλαία γράμματα):
 - `%token name`
 - Παραδείγματα
 - `%token KW_INTEGER`
 - `%token KW_REAL`
 - Ο bison θα μετατρέψει αυτή τη δήλωση εσωτερικά σε `#define`, έτσι ώστε η `yylex()` να μπορεί να χρησιμοποιήσει το δηλωθέν όνομα `name` κατά τη Λεκτική Ανάλυση
 - `%left`, `%right`, `%nonassoc`, `%precedence`, αντί για `%token` για τον καθορισμό προτεραιότητας (associativity) και προτεραιότητας (precedence)

Τερματικά Σύμβολα (3/5)

- Προτεραιότητα τελεστών - προσεταιριστικότητα. Πως εφαρμόζεται το: $x \text{ op } y \text{ op } z$
 - `%left op` ερμηνεύεται ως $(x \text{ op } y) \text{ op } z$
 - `%right op` ερμηνεύεται ως $x \text{ op } (y \text{ op } z)$
 - `%nonassoc op` το $x \text{ op } y \text{ op } z$ θεωρείται συντακτικό λάθος
- Προτεραιότητα μόνο
 - `%precedence`
 - Ορίζει μόνο προτεραιότητα συμβόλων (όχι προσεταιριστικότητα)
- Η σχετική προτεραιότητα καθορίζεται από τη σειρά δήλωσης στο αρχείο του bison
 - Η πρώτη δήλωση στο αρχείο έχει χαμηλότερη από την επόμενη, κοκ.

Τερματικά Σύμβολα (4/5)

- Τρόποι γραφής των τερματικών συμβόλων:
 - *Τύπου χαρακτήρα* (single-character literal token type): γράφεται στη γραμματική όπως οι χαρακτήρες στη γλώσσα C
 - Για παράδειγμα το ' + ' είναι λεκτική μονάδα τύπου χαρακτήρα
 - Δεν χρειάζεται να δηλωθεί ξεχωριστά εκτός εάν θέλουμε να καθορίσουμε την προτεραιότητα ή την προσεταιριστικότητά του
 - Συνήθως χρησιμοποιείται για την αναπαράσταση λεκτικής μονάδας η οποία αποτελείται μόνο από ένα χαρακτήρα

Τερματικά Σύμβολα (5/5)

- Τρόποι γραφής των τερματικών συμβόλων:
 - *Τύπου αλφαριθμητικού* (literal string token type): γράφεται στη γραμματική όπως τα αλφαριθμητικά στη γλώσσα C
 - Για παράδειγμα το "<=" είναι λεκτική μονάδα τύπου αλφαριθμητικού
 - Δεν χρειάζεται να δηλωθεί ξεχωριστά εκτός εάν θέλουμε να καθορίσουμε τη σημασιολογική του τιμή, την προτεραιότητα ή την προσεταιριστικότητά του
 - Μπορεί να δηλωθεί χρησιμοποιώντας τη δήλωση **%token**

Μη-Τερματικά Σύμβολα

- Ένα **μη-τερματικό σύμβολο** αναπαριστά μια κλάση συντακτικά ισοδύναμων ομαδοποιήσεων (groupings)
- Ορίζεται ομαδοποιώντας άλλα σύμβολα στη βάση γραμματικών κανόνων
 - Πρέπει να υπάρχει κανόνας που να περιγράφει πως δημιουργείται από άλλα τερματικά ή/και μη-τερματικά σύμβολα
- Χρησιμοποιείται για τον ορισμό γραμματικών κανόνων
- Από σύμβαση για το όνομά του χρησιμοποιούνται πεζά γράμματα
- Μπορεί να δηλωθεί ως: **%type <type> nonterminal**
(θα εξηγηθεί παρακάτω)

Σημασιολογικές τιμές (semantic values)

- Κάθε τερματικό σύμβολο εκτός από τον τύπο του έχει και μία **σημασιολογική τιμή**
 - Παράδειγμα:
 - Λεκτική Μονάδα - Τερματικό : **43**
 - τύπος: **KW_INTEGER**
 - σημασιολογική τιμή: **43**
- Κάθε μη-τερματικό σύμβολο εκτός από το όνομά του έχει μία σημασιολογική τιμή
 - Παράδειγμα
 - Σε μια αριθμομηχανή (calculator) μια έκφραση (expression) συνήθως έχει ως σημασιολογική τιμή έναν αριθμό, το αποτέλεσμα του υπολογισμού της
 - Σε ένα μεταγλωττιστή μια έκφραση συνήθως έχει ως σημασιολογική τιμή μια δενδρική δομή η οποία περιγράφει το νόημα της έκφρασης

Σημασιολογικές τιμές (2/4)

- Η σημασιολογική τιμή των συμβόλων έχει τύπο. Ο bison θεωρεί ότι ο προκαθορισμένος τύπος της σημασιολογικής τιμής όλων των συμβόλων είναι `int` (default type)
- Για να ορίσουμε ένα διαφορετικό τύπο χρησιμοποιούμε την οδηγία `%define`
 - `%define api.value.type {double}`
- Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί, στην ενότητα prologue του bison αρχείου, το `macro YYSTYPE`
 - `#define YYSTYPE double`

Σημασιολογικές τιμές (3/4)

- Ορισμός διαφορετικών τύπων
 - Συνήθως χρειαζόμαστε διαφορετικούς τύπους σημασιολογικών τιμών για διαφορετικά τερματικά και μη-τερματικά σύμβολα
 - Παράδειγμα:
 - αριθμητική σταθερά, τύπος: `int` ή `long int`
 - σταθερή συμβολοσειρά, τύπος: `char*`
- Ορισμός συλλογής τύπων χρησιμοποιώντας τη δήλωση `union` (όπως στη C)

```
%union {  
    char* string;  
    double val;  
}
```

Σημασιολογικές τιμές (4/4)

- Επιλέγουμε έναν από τους τύπους της συλλογής **%union** για κάθε σύμβολο (τερματικό ή μη-τερματικό) για το οποίο χρησιμοποιείται η σημασιολογική του τιμή. Παράδειγμα:
 - **%token** <string> IDENTIFIER
- Το **%type** χρησιμοποιείται για τη δήλωση μη-τερματικών συμβόλων όπως το **%token** χρησιμοποιείται για τη δήλωση τερματικών
 - **%type** <type> nonterminal
 - **nonterminal**: το όνομα του μη-τερματικού συμβόλου
 - **<type>**: το όνομα του τύπου όπως δηλώνεται στο **%union**
 - **%type** <val> expr

Γραμματικοί Κανόνες

- Η γραμματική του bison είναι μια λίστα από κανόνες
- Ένας γραμματικός κανόνας έχει την ακόλουθη γενική μορφή
 - *result: components...;*

Όπου:

- *result* (αριστερή πλευρά): είναι το μη-τερματικό σύμβολο το οποίο περιγράφεται από τον κανόνα
 - *components* (δεξιά πλευρά): διάφορα τερματικά και μη-τερματικά σύμβολα (μηδέν ή περισσότερα)
- Παράδειγμα
 - *exp: exp '+' exp;*

Γραμματικοί Κανόνες (2/5)

- Πολλοί κανόνες για το ίδιο result μπορούν να γραφούν είτε ξεχωριστά είτε χρησιμοποιώντας το χαρακτήρα '|' ως εξής:

```

○ result:
    rule1-components...
  | rule2-components...
  ...
  ;

```

```

%token <val> NUM
%type <val> exp
%%
exp:
    NUM
  | ' (' exp ')'
  | exp '+' exp
  | exp '-' exp
  | exp '/' exp
  | exp '*' exp
  ;

```


Γραμματικοί Κανόνες (3/5)

- Αναδρομικοί Κανόνες (recursive rules)
 - Ένας κανόνας καλείται αναδρομικός όταν το μη-τερματικό σύμβολο της αριστερής πλευράς (result) εμφανίζεται επίσης στη δεξιά του πλευρά
Παράδειγμα:
 - `identifier_list:`
 `IDENTIFIER`
 | `identifier_list ',' IDENTIFIER`
 ;
○ *Η αναδρομή είναι ο μόνος τρόπος για να δηλώσουμε μια ακολουθία πραγμάτων οποιουδήποτε μεγέθους*

Γραμματικοί Κανόνες (4/5)

- *left recursion*

```
identifier_list:  
    IDENTIFIER  
| identifier_list ',' IDENTIFIER  
;
```

- *right recursion*

```
identifier_list:  
    IDENTIFIER  
| IDENTIFIER ',' identifier_list  
;
```

- *indirect or mutual recursion*

```
expr:  
    primary  
| primary '+' primary  
;
```

```
primary:  
    constant  
| '(' expr ')'  
;
```

Γραμματικοί Κανόνες (5/5)

● Κενοί Κανόνες

- Ένας κανόνας καλείται κενός όταν η δεξιά του πλευρά (components) είναι κενή
- Σημαίνει ότι ο κανόνας ταιριάζει την κενή συμβολοσειρά

- Παράδειγμα: `semicolon: | ';' ;`

- Πρόβλημα: Δεν είναι εύκολο να δούμε τον κενό χαρακτήρα όταν χρησιμοποιείται το |

- Λύση: χρήση της οδηγίας `%empty` στη δήλωση κενών κανόνων ή σχολίου `/* empty */`

- Παράδειγμα:

```
semicolon: %empty | ';' ;
```

ή

```
semicolon:
    /* empty */
    | ';'
    ;
```

Γραμματικοί Κανόνες - Ενέργειες (actions)

- Ένας γραμματικός κανόνας μπορεί να συνοδεύεται από μία ενέργεια
- Η ενέργεια αποτελείται από ένα σύνολο εντολών της C περικλειόμενο σε άγκιστρα { και }
- Η ενέργεια εκτελείται κάθε φορά που ο Συντακτικός Αναλυτής ταιριάζει το συγκεκριμένο κανόνα
- Ο σκοπός της ενέργειας είναι ο υπολογισμός της σημασιολογικής τιμής του μη-τερματικού συμβόλου του (αριστερή πλευρά) από τις τιμές των συστατικών του συμβόλων, τερματικών και μη-τερματικών, (δεξιά πλευρά του κανόνα)

Γραμματικοί Κανόνες - Ενέργειες (2/4)

- Ο C κώδικας μιας ενέργειας μπορεί να προσπελάσει τη σημασιολογική τιμή των συστατικών του συμβόλων (δεξιά πλευρά κανόνα) ως:
 - $\$n$
 - Όπου n αντιστοιχεί στο n -οστό συστατικό (component)
- Η σημασιολογική τιμή του result (αριστερή πλευρά κανόνα) μπορεί να προσπελαστεί με το συμβολισμό $\$ \$$
- Κάθε φορά που χρησιμοποιείται το $\$ \$$ ή το $\$n$ ο τύπος του καθορίζεται από το σύμβολο στο οποίο αναφέρεται

Γραμματικοί Κανόνες - Ενέργειες (3/4)

- Παράδειγμα

```
%token <val> NUM
```

```
%type <val> exp
```

```
%%
```

```
exp:
```

```
    NUM                { $$ = $1 }
|   ' (' exp ')'      { $$ = $2 }
|   exp '+' exp       { $$ = $1 + $3 }
|   exp '-' exp       { $$ = $1 - $3 }
|   exp '/' exp       { $$ = $1 / $3 }
|   exp '*' exp       { $$ = $1 * $3 }
;
```

Γραμματικοί Κανόνες - Ενέργειες (4/4)

- Αν δεν καθοριστεί κάποια ενέργεια για ένα κανόνα εκτελείται η προκαθορισμένη ενέργεια:
 - $\$ \$ = \$ 1$
 - Η ενέργεια αυτή είναι έγκυρη μόνο όταν οι τύποι των δύο σημασιολογικών τιμών ταιριάζουν

Μεταβλητές και Συναρτήσεις (1/2)

Σύμβολο

Περιγραφή

`int yyparse()`

- Η κύρια συνάρτηση του *Συντακτικού Αναλυτή* η οποία εκτελεί τη Συντακτική Ανάλυση στη βάση των δοθέντων γραμματικών κανόνων. Επιστρέφει 0 αν η συντακτική ανάλυση τελειώσει χωρίς σφάλματα, 1 αν βρέθηκαν συντακτικά σφάλματα

`int yylex()`

- Η κύρια συνάρτηση του *Λεκτικού Αναλυτή* η οποία σαρώνει το αρχείο εισόδου για την αναγνώριση Λεκτικών Μονάδων οι οποίες δίνονται στο Συντακτικό Αναλυτή
- Συνήθως παρέχεται από τον flex και καλείται από την `yyparse()`
- Επιστρέφει έναν ακέραιο αριθμό, που συνήθως αντιστοιχεί σε μια Λεκτική Μονάδα (Τερματικό Σύμβολο) ή 0 για **EOF**

Μεταβλητές και Συναρτήσεις (2/2)

Σύμβολο

Περιγραφή

```
void yyerror(s)  
const char *s
```

- Η συνάρτηση χειρισμού σφαλμάτων που πρέπει να δίνεται από το χρήστη. Η συμβολοσειρά **s** περιέχει κάποιο μήνυμα που μπορεί να τυπωθεί για το σφάλμα που παρουσιάστηκε
- Ο Συντακτικός Αναλυτής εντοπίζει κάποιο λάθος όταν διαβάζει κάποιο σύμβολο και δεν μπορεί να ταιριάξει κανένα γραμματικό κανόνα
- Καλείται από την **yyparse()** όταν βρεθεί κάποιο λάθος

YYSTYPE

Ο τύπος της σημασιολογικής τιμής των συμβόλων

```
YYSTYPE yylval
```

Η καθολική μεταβλητή όπου η συνάρτηση **yylex()** πρέπει να τοποθετεί τις σημασιολογικές τιμές των τερματικών συμβόλων

Ο αλγόριθμος του bison (1/11)

- Καθώς ο bison αναλυτής διαβάζει Λεκτικές Μονάδες, τις εισάγει (push) σε μια στοίβα μαζί με τις σημασιολογικές τους τιμές
- Η στοίβα ονομάζεται **στοίβα συντακτικού αναλυτή** (*parser stack*)
- Η εισαγωγή μιας Λεκτικής Μονάδας στη στοίβα παραδοσιακά ονομάζεται **μετακίνηση** (*shifting*)

Ο αλγόριθμος του bison (2/11)

- Παράδειγμα (υποθέτουμε ότι έχει δηλωθεί κατάλληλα η προσεταιριστικότητα)
 - Έστω ότι έχει διαβαστεί το '1 + 5 *' και ακολουθεί το '3'
 - Η στοίβα θα έχει τέσσερα στοιχεία, ένα για κάθε Λεκτική Μονάδα
- ... αλλά δεν εισάγονται συνεχώς στοιχεία στη στοίβα

*
5
+
1

Ο αλγόριθμος του bison (3/11)

- Όταν τα τελευταία n σύμβολα που έχουν μετακινηθεί στη στοίβα ταιριάζουν με κάποιο γραμματικό κανόνα τότε:
 - Βγαίνουν από τη στοίβα
 - Εισάγεται στη στοίβα το σύμβολο του αριστερού τμήματος του κανόνα που ταίριαξε
- Η παραπάνω διαδικασία ονομάζεται **αναγωγή (reduction)** (**χωρίς lookahead)
- Οι ενέργειες ενός κανόνα εκτελούνται κατά τη διαδικασία της αναγωγής διότι τότε υπολογίζεται η σημασιολογική τιμή της αριστερής πλευράς του κανόνα

Ο αλγόριθμος του bison (4/11)

- Παράδειγμα:
 - Υπολογισμός αριθμητικών εκφράσεων
 - Αν η στοίβα περιέχει $1 + 5 * 3$
 - και η επόμενη Λεκτική Μονάδα είναι ο χαρακτήρας νέας γραμμής τότε:
 - Τα τελευταία 3 στοιχεία ανάγονται στο 15 μέσω του κανόνα `expr: expr '*' expr;`
 - Η στοίβα περιέχει $1 + 15$
 - Εκτελείται δεύτερη αναγωγή μέσω του κανόνα: `expr: expr '+' expr;`
 - Η στοίβα περιέχει 16
 - Μετακινείται ο χαρακτήρας νέας γραμμής στη στοίβα
 - Εκτελείται μια ακόμα αναγωγή μέσω του κανόνα: `expr: NUM;`
 - Ολοκληρώνεται επιτυχώς η ανάλυση

Ο αλγόριθμος του bison (5/11)

- Ο Αναλυτής προσπαθεί, μέσω διαδοχικών μετακινήσεων και αναγωγών, να ανάγει τη συνολική είσοδο στο *αρχικό σύμβολο* (start symbol) της γραμματικής
- Αυτού του είδους ο αναλυτής ονομάζεται ***από κάτω προς τα πάνω (bottom-up)***

Ο αλγόριθμος του bison (6/11)

- Πρόβλεψη ενός συμβόλου (lookahead)
 - Ο bison αναλυτής δεν εκτελεί αμέσως μια αναγωγή με το ταίριασμα n συμβόλων με κάποιο κανόνα αλλά:
 - Όταν μια αναγωγή είναι εφικτή τότε ο αναλυτής, κάποιες φορές, “κοιτάζει μπροστά” (“looks ahead”) το επόμενο διαθέσιμο σύμβολο προκειμένου να αποφασίσει τι θα κάνει:
 - Αναγωγή ή Μετακίνηση
 - Όταν διαβάζεται ένα σύμβολο, δεν μετακινείται αμέσως στη στοίβα, αλλά αρχικά γίνεται το *lookahed token*
 - Στη συνέχεια ο αναλυτής, και ανάλογα με το lookahead token, αποφασίζει τι θα κάνει

Ο αλγόριθμος του bison (7/11)

- Παράδειγμα (παραγοντικό !):

```

expr:
    term '+' expr
  | term
  ;
term:
    '(' expr ')'
  | term '!'
  | NUM
  ;
    
```

- Έστω στη στοίβα '1+2'
- Αν επόμενο σύμβολο (lookahead):
 - ')'
 - reduce '1+2'
 - If shift, then: term ')' (no rule allows it)
 - '!'
 - shift '!'
 - If reduce, then: expr '!' (no rule)
 - reduce '2!'

Ο αλγόριθμος του bison (8/11)

- Συγκρούσεις μετακίνησης/αναγωγής (shift/reduce conflicts)

```
if_stmt:  
    "if" expr "then" stmt  
| "if" expr "then" stmt "else" stmt  
;
```

- **"if", "then", "else"** τερματικά σύμβολα για τις αντίστοιχες λέξεις κλειδιά
- Τι πρέπει να γίνει όταν το **"else"** γίνεται lookahead token;
 - αναγωγή με βάση τον πρώτο κανόνα; ή
 - μετακίνηση **"else"** στη στοίβα η οποία θα οδηγήσει τελικά σε αναγωγή με βάση το δεύτερο κανόνα;
 - Η κατάσταση αυτή ονομάζεται σύγκρουση **μετακίνησης/αναγωγής**

Ο αλγόριθμος του bison (9/11)

- Συγκρούσεις μετακίνησης/αναγωγής
 - Ο bison για την επίλυση αυτών των συγκρούσεων επιλέγει τη μετακίνηση (shift)
 - *Εκτός* εάν έχει οριστεί διαφορετικά μέσω κάποιας δήλωσης προτεραιότητας
- Προτεραιότητα τελεστών - προσεταιριστικότητα
 - **%left op** ερμηνεύεται ως $(x \text{ op } y) \text{ op } z$
 - **%right op** ερμηνεύεται ως $x \text{ op } (y \text{ op } z)$
 - **%nonassoc op** το $x \text{ op } y \text{ op } z$ θεωρείται συντακτικό λάθος
 - Παράδειγμα:


```
%left '<' '>' '=' '!=' '<=' '>='
%left '+' '-'
%left '*' '/'
```

Ο αλγόριθμος του bison (10/11)

- Προτεραιότητα (precedence) μη τελεστών, δηλαδή συμβόλων
 - `%precedence THEN`
 - `%precedence ELSE`
- Η σχετική προτεραιότητα καθορίζεται από τη σειρά δήλωσης στο αρχείο του bison
 - Η πρώτη δήλωση στο αρχείο έχει χαμηλότερη από την επόμενη, κοκ.
- Προτεραιότητα, πως δουλεύει
 - Οι δηλώσεις προτεραιότητας αποδίδουν επίπεδα προτεραιότητας σε τερματικά σύμβολα
 - Επιπλέον, αποδίδεται εμμέσως προτεραιότητα σε κανόνες
 - Κάθε κανόνας παίρνει την προτεραιότητα από το τελευταίο τερματικό του σύμβολο

Ο αλγόριθμος του bison (11/11)

- Επίλυση συγκρούσεων
 - Βασίζεται στη σύγκριση της προτεραιότητας του εξεταζόμενου κανόνα σε σχέση με την προτεραιότητα του lookahead token:
 - Αν προτεραιότητα lookahead token > προτεραιότητα κανόνα τότε
 - Μετακίνηση
 - Διαφορετικά
 - Αναγωγή
 - Αν η προτεραιότητα είναι ίδια τότε, επιλογή βάση προσεταιριστικότητας
- Δεν έχουν όλοι οι κανόνες ούτε όλα τα τερματικά σύμβολα προτεραιότητα
 - Αν δεν έχει ούτε ο κανόνας ούτε το lookahead token τότε: μετακίνηση (default shift)

Αποσφαλμάτωση (debugging)

- Απαιτεί γνώση του αλγορίθμου του bison
- Είναι δύσκολο
- Αξιοποίηση του αρχείου που παράγεται με τη χρήση των flags -v -r
 - `bison -d -v -r all myparser.y`
 - Παραγόμενα αρχεία:
 - `myparser.tab.h`, `myparser.tab.c`, `myparser.output`
 - Το αρχείο `myparser.output` περιέχει πληροφορίες σχετικά με:
 - Τερματικά, μη-τερματικά σύμβολα και κανόνες που δεν χρησιμοποιούνται
 - Το αυτόματο που δημιουργείται (καταστάσεις, μεταβάσεις)
 - Αναγωγές, Μετακινήσεις που πραγματοποιούνται
 - Συγκρούσεις (conflicts)

Παράδειγμα 1

- Λίστα από αριθμητικές εκφράσεις της μορφής
 - $10+100*12/(5-7),$
 - $A+B*C/(E-F);$
- Γραμματική για λίστα από αριθμητικές εκφράσεις
 - $\text{listOfExprs} \rightarrow \text{expr} \mid \text{listOfExprs} \text{ ',' } \text{expr}$
 - $\text{expr} \rightarrow \text{expr} \text{ '+' } \text{expr} \mid \text{expr} \text{ '-' } \text{expr} \mid \text{expr} \text{ '*' } \text{expr} \mid \text{expr} \text{ '/' } \text{expr} \mid (\text{expr}) \mid \text{NUM} \mid \text{ID}$

Παράδειγμα 2

- Μετατροπή εκφράσεων από infix σε postfix
 - Η σημειογραφία postfix για μία έκφραση E μπορεί να οριστεί επαγωγικά ως εξής:
 - Αν η E είναι μία μεταβλητή ή μία σταθερά, τότε η postfix σημειογραφία για την E είναι η ίδια η E
 - Αν η E είναι μια έκφραση της μορφής $E_1 \text{ op } E_2$, όπου **op** είναι ένας δυαδικός τελεστής, τότε η postfix σημειογραφία για την E είναι $E_1' E_2' \text{ op}$, όπου E_1' και E_2' είναι οι postfix σημειογραφίες για τις E_1 και E_2 αντίστοιχα
 - Αν η E είναι μία έκφραση σε παρενθέσεις της μορφής (E_1) , τότε η postfix σημειογραφία για την E είναι ίδια με την postfix σημειογραφία της E_1
 - Παράδειγμα:
 - Infix: $(9-5)+2$, $9-(5+2)$, $A+B*C/(E-F)$
 - Postfix: $95-2+$, $952+-$, $ABC*EF-/+$

Αναφορές

- Εγχειρίδιο χρήσης (manual) του bison, έκδοση 3.0.4
- Διαφάνειες Φροντιστηρίου Θεωρίας Υπολογισμού 2014